

СПИСОК
наукових праць доктора історичних наук,
професора, член-кореспондента НАН України
ОЛЕКСАНДРА ПЕТРОВИЧА МОЦІ

1975

1. Закарпатская археологическая экспедиция // Археологические открытия 1974 года. (далее — АО) — М., 1975 / Співавт.: В.М. Гладилін, Л.В. Солдатенко.

1976

2. Закарпатская археологическая экспедиция // АО 1975 года. — М., 1976 / Співавт.: В.М. Гладилін, Л.В. Солдатенко, В.І. Ткаченко.

1977

3. Древнерусские памятники в зонах новостроек на р. Случь // АО 1976 года. — М., 1977.

4. Раскопки летописной Ущицы // АО 1976 года. — М., 1977 / Співавт.: М.П. Кучера, П.А. Горішній.

5. Раскопки на р. Лыбеди // АО 1976 года. — М., 1977 / Співавт.: І.І. Мовчан.

1978

6. Древнерусские могильники в верховьях р. Случь // АО 1977 года. — М., 1978.

1979

7. Населення Поросся давньоруського часу за даними некрополів // Археологія. — 1979. — Вип. 30.

8. Питання етнічного складу населення стародавнього Києва (за матеріалами некрополів) // Археологія. — 1979. — Вип. 31.

9. Трупосожжение и трупоположение у славян Среднего Поднепровья. Причины смены погребального обряда // Славяне и Русь (на материалах восточнославянских племен и Древней Руси). — К.: Наук. думка, 1979.

1980

10. К вопросу о формировании классов на Руси // Археологические исследования на Украине в 1978—1979 гг.: Тезисы докладов XVIII

конференции ИА АН УССР. — Днепропетровск, 1980.

11. Население среднего Поднепровья IX—XIII вв. По данным погребальных памятников: Автореф. канд. дис. / АН УССР. ИА. — К., 1980.

1981

12. Раскопки в Новгороде-Северском // АО 1980 года. — М., 1981 / Співавт.: В.П. Коваленко, А.В. Куза.

13. Скорченные захоронения древнерусских некрополей // Древности Среднего Поднепровья. — К.: Наук. думка, 1981.

1982

14. Раскопки в Новгороде-Северском // АО 1981 года. — М., 1982 / Співавт.: В.П. Коваленко, А.В. Куза.

1983

15. Сведения об этническом составе летописного Желни по данным могильника // Древнерусское государство и славяне. — Минск, 1983.

1984

16. Исследования летописного Богуслава // АО 1982 года. — М., 1984.

17. Княжеские тамги Святослава Игоревича как источник изучения истории древнерусских городов // Древнерусский город. — К.: Наук. думка, 1984 / Співавт.: О.К. Сиром'ятников.

18. Монеты в давньоруських похованнях Середнього Подніпров'я // Археологія. — 1984. — Вип. 45.

19. Дві нові книги про християнство на Русі // Археологія. — 1984. — Вип. 46.

20. Проблема перехода восточных славян к классовому обществу в исторической литературе // Фридрих Энгельс и проблемы истории древних обществ. — К., 1984.

21. Работы Новгород-Северской экспедиции // АО 1982 года. — М., 1984 / Співавт.: В.П. Коваленко, А.В. Куза.

1985

22. До питання про населення Болохівської землі // Тези доповідей VI-ої Подільської історико-краєзнавчої конференції. — Кам'янець-Подільський, 1985 / Співавт.: П.М. Покас.

23. Исследования летописного Юрьева на Руси и его окрестностей // Земли Южной Руси в IX—XIV вв. — К.: Наук. думка, 1985 / Співавт.: Р.С. Орлов, П.М. Покас.

24. К проблеме градообразования на Левобережье Днепра в XI—XII вв. // Тезисы докладов советской делегации на V Конгрессе МУСА. — М., 1985.

25. Новые сведения о торговом пути из Булгара в Киев // Земли Южной Руси в IX—XIV вв. — К.: Наук. думка, 1985.

26. Процесс феодализации черниговской округи по данным погребальных памятников X в. // Историко-археологический семинар «Чернигов и его округа в IX—XIII вв.». Тезисы докл. — Чернигов, 1985.

27. Работы Левобережной славяно-русской экспедиции // АО 1983 г. — М., 1985 / Співавт.: О.В. Сухобоков, С.П. Юренко.

28. Работы Новгород-Северской экспедиции // АО 1983 года. — М., 1985.

29. Работы Шестовицкой экспедиции // АО 1983 года. — М., 1985 / Співавт.: В.П. Коваленко, О.В. Шекун.

30. Распространение христианства в Киевской Руси в свете археологических данных // Актуальные проблемы атеистической контрпропаганды. — К., 1985 / Співавт.: І.І. Артеменко.

31. Чернигов и Новгород-Северский в эпоху «Слова о полку Игоревом» // «Чернигов и его округа в IX—XIII вв.». Сборник научных трудов. — Чернигов, 1985 / Співавт.: В.П. Коваленко, А.В. Куза.

32. Язичництво в «Слові о полку Ігоревім» і археологічні пам'ятки Новгород-Сіверщини XII—XIII ст. // Тези доповідей I обл. конференції з історичного краєзнавства. — Чернігів, 1985.

1986

33. V Міжнародний Конгрес археологів-славистів у Києві // Наука і культура. — К., 1986.

34. V Міжнародний Конгрес археологів-славистів // УІЖ. — 1986. — № 2 / Співавт.: Г.Ю. Івакін.

35. Взаимоотношения кочевников и оседлого населения // Археология Украинской ССР. — К., 1986. — Т. 3 / Співавт.: А.О. Козловський, Л.М. Рутківська.

36. Древнерусские могильники // Археология Украинской ССР. — К., 1986. — Т. 3 / Співавт.: Д.І. Бліфельд.

37. Жовнинський могильник XI—XIII ст. // Археологія. — 1986. — Вип. 54 / Співавт.: В.Д. Дяченко.

38. Новгород-Северский // Археология Украинской ССР. — К., 1986. — Т. 3 / Співавт.: В.П. Коваленко.

39. О мировоззрении русов в XII в. // Тезисы докл. конф. посвященной 90-летию «Слова о полку Игоревом». — Чернигов, 1986.

40. Памятники кочевых племен Степного Поднепровья IX—XIII вв. // Археология Украинской ССР. — К., 1986. — Т. 3 / Співавт.: А.О. Козловський, Л.М. Рутківська.

41. Работы в с. Лишове // АО 1984 г. — М., 1986.

42. Работы Новгород-Северской экспедиции 1984 г. // АО 1984 года. — М., 1986 / Співавт.: О.В. Григорьев, В.П. Коваленко.

43. Табаевские курганы // Тезисы докл. конф., посвященной 90-летию Черниговского исторического музея. — Чернигов, 1986.

44. Хрещення Русі. Погляд археологів // Наука і суспільство. — 1986. — № 6 / Співавт.: І.І. Артеменко.

1987

45. Археологічний комплекс пам'яток давньоруського часу біля хут. Зелений Гай // Археологія. — 1987. — Вип. 58 / Співавт.: О.В. Сухобоков.

46. К проблеме градообразования на Левобережье Днепра в XI—XII вв. // Труды V Международного конгресса славянской археологии. — Т. I. — Вып. 2а: Происхождение и эволюция раннесредневекового города. — М., 1987.

47. Население Среднего Поднепровья IX—XIII вв. (по данным погребальных памятников). — К.: Наук. думка, 1987.

48. Некоторые детали мировосприятия восточных славян I тыс. н. э. по данным погребального обряда // Религиозные представления в первобытном обществе. Тезисы докл. конф. — М., 1987.

49. Первые этапы феодализации Посемья по данным погребального обряда // «Слово о полку Игоревом» и Путивльщина. Тезисы докл. конф. — Путивль, 1987.

50. Погребальные памятники Среднего Поднепровья IX—XIII вв. // Археология и история Пскова и Псковской земли. Тезисы докл. конф. — Псков, 1987.

51. Работы Чернигово-Северской экспедиции // АО 1985 года. — М., 1987 / Співавт.: В.П. Коваленко.

52. Соціально-економічний аспект вивчення слов'янських культур півдня Східної Європи // Археологія. — 1987. — Вип. 57 / Співавт.: Р.В. Терпиловський.

53. Этапы распространения христианства в Восточной Европе по данным археологии // Актуальные проблемы атеистической контрпропаганды. — К., 1987.

54. *Рец.*: Г.Б. Федоров, Г.Ф. Чеботаренко, М.С. Великанова «Бранештский могильник X—XI вв.». — Кишинев, 1984 // Известия АН Молдавской ССР. — Кишинев, 1987 / Співавт.: С.П. Сегеда.

1988

55. Зоны контактов язычества и христианства на восточноевропейской территории в I тысячелетии н. э. // Древнерусское язычество и его традиции. Тезисы докл. конф. — Псков, 1988.

56. Кветунь // Тезисы докл. межвузовской конф. — Брянск, 1988.

57. Курганный могильник в с. Липове // Друга Чернігівська обл. наук. конф. з історичного краєзнавства. Тези доп. — Чернігів; Ніжин, 1988.

58. Курганный могильник X в. у с. Клонов // Чернигов и его округа в IX—XIII вв. Сб. науч.

трудов. — К., 1988 / Співавт.: В.П. Коваленко, А.В. Куза.

59. Некоторые проблемы изучения восточнославянского погребального обряда конца I — начала II тысячелетия н. э. // Новгород и Новгородская земля: история и археология. Тезисы науч.-практ. конф. — Новгород, 1988.

60. Поширення християнства в Київській Русі за археологічними даними // Філософська думка. — 1988. — № 5 / Співавт.: І.І. Артеменко.

61. Работы Днепровской Древнерусской экспедиции // АО 1986 года. — М., 1988 / Співавт.: В.О. Петрашенко.

62. Срубные гробницы междуречья Днепра и Десны // Историко-археол. семинар «Чернигов и его округа в IX—XIII вв.». Тезисы докл. — Чернигов, 1988.

63. Феодалізація чернігівської округи в X ст. за даними поховальних пам'яток // Археологія. — 1988. — Вип. 61.

64. Христиане некрещеной Руси // Наука и религия. — 1988. — № 1.

65. Чернигов и Новгород-Северский в эпоху «Слова о полку Игоревом» // Чернигов и его округа в IX—XIII вв. Сб. науч. трудов. — К., 1988 / Співавт.: В.П. Коваленко, А.В. Куза.

1989

66. Боги созданы людьми. — К., 1989 / Співавт.: І.І. Артеменко.

67. Новгород-Северский IX—XIII вв. // Новгороду-Северскому 1000 лет. Тезисы докл. конф. — Чернигов, 1989 / Співавт.: В.П. Коваленко.

68. Нові дослідження шляху із Булгара в Київ (попереднє повідомлення) // Археологія — 1989. — № 4 / Співавт.: А.Х. Халіков.

69. Обряд кремації у стародавнього населення України (V тис. до н. е. — I тис. н. е.) // Археологія — 1989. — № 2 / Співавт.: В.В. Отрошенко.

70. Погребальные памятники VIII—XIII вв. в междуречье Десны и Ворсклы // Проблемы археологии Сумщины. Тезисы докл. обл. науч.-практ. конф. — Сумы, 1989.

71. Проблеми давньоруської народності // Проблеми історії та археології давнього населення Української РСР. Тези допов. XX респ. конф. — К., 1989.

72. *Рец.*: А.С. Хорошев «Политическая история русской канонизации». — М., 1986 // Археологія — 1989. — № 1.

1990

73. Археологический комплекс VIII—XIII вв. около с. Журавное на Сумщине // Тезисы докл. и сообщ. I Сумской обл. науч.-краеведч. конф. — Сумы, 1990.

74. Гуцинський могильник // Чернігівщина. Енциклопедичний довідник. — К., 1990.

75. Клонівський могильник // Чернігівщина. Енциклопедичний довідник. — К., 1990.

76. Шестовицький могильник // Чернігівщина. Енциклопедичний довідник. — К., 1990.

77. Давньоруські некрополі // Чернігівщина. Енциклопедичний довідник. — К., 1990.

78. Давньоруська народність // УІЖ. — 1990. — № 7.

79. Дослідження кінця XIX — початку XX ст. в с. Липове // Вивчення історичної та культурної спадщини Роменщини: проблеми і перспективи. Тези доп. і повід. конф. присвяч. 70-річчю Роменського краєзнавчого музею. — Суми; Ромни, 1990.

80. Концепція язичества и христианства в зарубежной историографии и данные археологии // Славяне и Русь (в зарубежной историографии). — К., 1990 / Співавт.: Я.Є. Боровський.

81. Некоторые сведения о распространении христианства на юге Руси по данным погребального обряда // Обряды и верования древнего населения Украины. — К., 1990.

82. Погребальные памятники южнорусских земель IX—XIII вв. — К.: Наук. думка, 1990.

83. Поховання скандинавів на півдні Київської Русі // Археологія. — 1990. — № 4.

84. Проблема «город и округа» в контексте изучения черниговского региона // «Чернигов и округа в IX—XIII вв.». Тезисы историко-археологического семинара. — Чернигов, 1990.

85. Путь из Булгара в Киев: результаты и задачи исследований // Археологическое изучение микрорегионов: итоги и перспективы. Тезисы докл. научн. конф. — Воронеж, 1990 / Співавт.: А.Х. Халіков.

86. Срубные гробницы Южной Руси // Проблемы археологии Южной Руси. — К., 1990.

87. Южнорусские земли IX—XIII вв. (по данным погребальных памятников): Автореф. дис. ... докт. ист. наук / АН УССР. ИА. — К., 1990.

88. Этнический состав населения южнорусских земель по данным погребальных памятников // VI Международный Конгресс славянской археологии. Тезисы докл. сов. делегации. — М., 1990.

1991

89. Гончарные горны XII века на поселении Автуничи // Тезисы 2-ой Гомельской обл. конф. по ист. краеведению. — Гомель, 1991 / Співавт.: В.П. Коваленко, Р.С. Орлов.

90. До передісторії українського етносу // УІЖ. — 1991. — № 10.

91. Древнерусское поселение у с. Автуничи на Черниговщине // Древнерусская деревня. Археологические исследования микрорегионов. Тезисы докл. конф. — М., 1991 / Співавт.: В.П. Коваленко.

92. Исследования древнерусского поселения у с. Автуничи // Археологічні дослідження на Україні у 1990 р. — К., 1991 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

93. О причинах и первоначальных очагах христианизации населения Восточной Евро-

пы // Духовная культура древних обществ на территории Украины. — К.: Наук. думка, 1991.

94. Общие закономерности торгово-экономических взаимоотношений Киева и Булгара в IX—XIII вв. // Путь из Булгара в Киев. Тезисы докл. конф. — Казань, 1991.

95. Южнорусское село: результаты и перспективы исследований // Древнерусская деревня. Археологические исследования микрорегионов. Тезисы докл. конф. — М., 1991.

1992

96. Булгар — Киев: один из маршрутов Великого шелкового пути в эпоху Средневековья // Степи Восточной Европы во взаимосвязи Востока и Запада в Средневековье. Тезисы докл. международного научн. семинара. — Донецк, 1992.

97. Давньоруське поселення біля с. Автуничі на Чернігівщині // Проблеми вивчення середньовічного села на Поліссі. — Чернігів, 1992 / Співавт.: В.П. Коваленко.

98. Дружинна культура IX—X ст. на Чернігівщині // Інформаційний бюлетень Комітету науки і культури для зв'язків з українцями за кордоном при АНУ. — 1992. — № 2.

99. Етнічний склад населення південноруських земель (за матеріалами поховальних пам'яток) // Археологія. — 1992. — № 1.

100. Костниця в Антонієвих печерах в Чернігові (про деякі особливості християнської обрядовості на Русі) // 1000 років Чернігівської єпархії. Тези допов. конф. — Чернігів, 1992 / Співавт.: В.Я. Руденко.

101. Общие закономерности торгово-экономических взаимоотношений Киева и Булгара в IX—XIII вв. // Путь из Булгара в Киев. — Казань, 1992.

102. Розвиток господарського природокористування на Поліссі в середньовічні часи // Проблеми вивчення середньовічного села на Поліссі. — Чернігів, 1992 / Співавт.: А.П. Томашевський.

103. «Русский» участок пути Булгар — Киев (особенности поселений и маршрута) // Путь из Булгара в Киев. — Казань, 1992. / Співавт.: М.М. Ієвлев.

1993

104. Археологический комплекс Журавное — опорный центр Руси на границе со Степью // Археология и история юго-востока Древней Руси. Тезисы докл. конф. — Воронеж, 1993. 105. Археологічний комплекс пам'яток VIII—XIII ст. біля с. Зелений Гай // Роль ранніх міських центрів в становленні Київської Русі. — Суми, 1993 / Співавт.: П.М. Покас.

106. Археологія України: сучасний стан досліджень // Міфологія в українській історіографії (XIX—XX ст.). — К., 1993.

107. Давньоруське поселення біля с. Автуничі: черговий етап дослідження // Археологічні

дослідження на Україні 1992 року. — К., 1993 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

108. Дослідження багатопарового поселення біля с. Софіївська Борщагівка // Археологічні дослідження на Україні 1992 року. — К., 1993 / Співавт.: В.К. Козюба, Л.В. Шевцова.

109. З життя киян часів Батия (новий археологічний факт) // КС. — 1993. — № 5 / Співавт.: І.А. Готун.

110. Літописний Оргощ // Роль ранніх міських центрів в становленні Київської Русі. — Суми, 1993 / Співавт.: В.П. Коваленко.

111. Материалы погребальных памятников IX—XIII вв. об этническом составе населения южнорусских земель // Славянская археология 1990. Этногенез, расселение, духовная культура славян. — М., 1993.

112. «Місто і округ» в контексті вивчення чернігівського регіону // Старожитності Південної Русі. — Чернігів, 1993.

113. Могили Чернігово-Сіверської землі // Слов'яни і Русь у науковій спадщині Д.Я. Самоквасова. — Чернігів, 1993.

114. Населення південноруських земель IX—XIII ст. (за матеріалами некрополів). — К., 1993.

115. Нові дослідження південноруського села // АДУ 1991 року. — Луцьк, 1993 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

116. О степени этнической интеграции восточных славян в эпоху Средневековья // Истоки русской культуры. Тезисы докл. конф. — М., 1993.

117. Полесское село древнерусского времени (по материалам поселения Автуничи) // Час, пам'ятки, люди. Тез. докл. міжнар. конф. — Мінск, 1993 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

118. Соціальний аспект в забудові та хронологічні етапи функціонування давньоруського селища Автуничи // Слов'яни і Русь у науковій спадщині Д.Я. Самоквасова. — Чернігів, 1993 / Співавт.: І.А. Готун.

1994

119. Автуничи — сельское поселение эпохи Киевской Руси // Природа. — 1994. — № 5.

120. Етнічні процеси на території України в давньоруські часи // Старожитності Русі—України. — К., 1994.

121. Етнічний склад населення Поросся в XI—XIII ст. // Проблеми збереження та відродження пам'яток історії та культури. — Біла Церква, 1994.

122. Літописний Вир в контексті формування «градів» на Дніпровському Лівобережжі // Проблеми ранньослов'янської та давньоруської археології Посем'я. — Білопілля, 1994 / Співавт.: В.П. Коваленко.

123. Людина часів середньовіччя в природному середовищі Полісся // Чернігівська земля у давнину і середньовіччі. Тези допов. конф. — Київ; Славутич, 1994 / Співавт.: А.П. Томашевський.

124. Могили кінця I — початку II тисячоліття н. е. — один із елементів досліджен-

ня градусів карпатського регіону // Еволюція розвитку слов'янських градусів VIII—XIV ст. у передгір'ї Карпат і Татр. — Львів, 1994.

125. Підплитові поховання на південноруських могилянках // Населення Прутсько-Дніпровського межиріччя та суміжних регіонів в другій половині I — на початку II тис. н. е. Тези допов. — Чернівці, 1994.

126. Сучасний стан досліджень в українській археології // Український історик. — 1994. — Т. 31. — число 120.

1995

127. Археологічні пам'ятки Верхнього Попруття другої половини I тис. н. е. // Конференція українсько-румунської комісії з історії, археології, етнології та фольклористики. — Чернівці, 1995 / Співавт.: Л.П. Михайлина.

128. Вадим Щербаківський — дослідник лівобережних некрополів епохи Київської Русі // ПАЗ. — Полтава: ЦОДПА, 1995. — Ч. 4.

129. Давньоруське поселення Автуничи — результати останніх сезонів // Слов'яно-руські старожитності Північного Лівобережжя. — Чернігів, 1995 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко, А.В. Петраускас.

130. Древляни в ранній історії Київської Русі // Матеріали та тези наук. конф. до 130-річчя Житомирського краєзнавчого музею. — Житомир, 1995.

131. Древнерусские монастыри Среднего Поднепровья (X—XIII вв.) // La vie quotidienne des moines et chanoines reguliers au Moyen Age et Temps modernes. — Wroclaw, 1995.

132. Древнерусские монастыри Среднего Поднепровья // Восточная Европа в древности и средневековье. — М., 1995.

133. Дружинна культура Чернігівщини // Слов'яно-руські старожитності Північного Лівобережжя. — Чернігів, 1995.

134. Етнічний розвиток // Давня історія України. — К.: Либідь, 1995. — Кн. 2. — Розд. II, 7.

135. Міжнародні відносини. Русь і кочовий світ // Давня історія України. — К.: Либідь, 1995. — Кн. 2. — Розд. II, 8.

136. Період раннього феодалізму // Давня історія України. — К.: Либідь, 1995. — Кн. 2. — Розд. II, 3.

137. Полесское село в древнерусской истории (по материалам поселения Автуничи) // Десянянские древности. — Брянск, 1995 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

138. Становлення Новгород-Сіверського в контексті теорії бінарних опозицій // Археологічні старожитності Подесення. — Чернігів, 1995.

139. Стародавня доба // Історія України: нове бачення. — К., 1995.

1996

140. До проблеми заселення середньодніпровського регіону в XIII—XIV ст. // Святий

князь Михайло Чернігівський та його доба. — Чернігів, 1996.

141. Етнічні процеси в карпато-дунайському регіоні // Тези допов. III наук. сесії румунсько-української комісії з питань історії, археології, етнографії та фольклору. — Галанешти; Сучава, 1996 / Співавт.: Л.П. Михайлина.

142. Етнічні процеси в часи Київської Русі // Третій міжнародний конгрес україністів. Історія. Частина I. — Харків, 1996.

143. Київська Русь: від язичництва до християнства. — К.: Глобус, 1996 / Співавт.: В.М. Ричка.

144. Київська Русь: результати та перспективи досліджень // УІЖ. — 1996. — № 4.

145. Кочівники України та їх сусіди в кінці I — на початку II тисячоліття н. е. // Кочівники України. — Katowice, 1996.

146. Новгород-Северский: некоторые итоги и перспективы исследований // На Юго-Востоке Древней Руси. — Воронеж, 1996 / Співавт.: В.П. Коваленко, А.В. Куза.

147. Південно-західні кордони Київської Русі за матеріалами поховальних пам'яток // Poczatki sasiedzwa. Pogranicze etnizne polsko-rusko-slowackie w sredniowieczu. — Rzeszow, 1996.

148. Поселення Автуниці: 10 років досліджень // VI Міжнародний Конгрес слов'янської археології. Тези допов. української делегації. — К., 1996 / Співавт.: В.П. Коваленко.

149. Проживання скандинавів на півдні Русі і Польщі // Slowianszyzna w Europie Sredniowiecznej. — Wroclaw, 1996. — Т. I.

150. Садиба І. Мазепи на Гончарівці в Батурині // Людина, суспільство, культура: історія і сучасність. — Чернігів, 1996 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

151. Середньовічне поліське село (за матеріалами досліджень Автуницького комплексу) // Полісся: культура, історія. Матеріали міжнародної конф. — К., 1996 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

152. Среднее Поднепровье в системе прибалтийских связей конца I — первой половины II тыс. н. э. // «Путь из варяг в греки»: проблемы этнокультурного взаимодействия в средневековом мире. Тезисы докл. конф. — М., 1996 / Співавт.: В.М. Зоценко.

153. Читання пам'яті проф. Вадима Щербаківського // Археологія. — 1996. — № 3 / Співавт.: О.Б. Супруненко.

1997

154. Батурин: історико-топографічна структура та етапи розвитку // Проблеми урбанізації та етнокультурних контактів в Південно-Східній Європі. — К., 1997 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

155. Булгар — Киев. Пути — связи — судьбы. — К.: ИА НАН Украины, 1997 / Співавт.: А.Х. Халіков.

156. Городище І. Мазепи на Гончарівці // Література та культура Полісся. — Ніжин, 1997. — Вип. 8 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

157. Жилища гончаров XI—XII вв. на селищі Автуничи на Черниговщине // Гістарычна-археалагічны зборнік. — Минск, 1997. — № 12.

158. Кочевники Причерноморья на рубеже тысячелетий (венгры, печенеги, торки). — Николаев: Возможности Киммерии, 1997.

159. Лісове господарство в давньоруський час на прикладі Автуницького поселення // Проблеми походження та історичного розвитку слов'ян. Збірник наукових статей, присвячений 100-річчю з дня народження В.П. Петрова. — Київ; Львів: РАС, 1997.

160. Половці і Русь в XI ст. // Любецький з'їзд князів 1097 року в історичній долі Київської Русі. — Чернігів, 1997.

161. Початкові етапи урбанізації на території України // Проблеми урбанізації та етнокультурних контактів в Південно-Східній Європі. — К., 1997 / Співавт.: О.Г. Колесников, С.Д. Крижицький, В.Ю. Мурзін.

162. Причини прийняття християнства на Русі (традиційні та нетрадиційні погляди) // Християнство в контексті історії культури України. — К., 1997.

163. Продовження досліджень давньоруського селища Автуниці // АДУ 1993 року. — К., 1997 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

164. Просторові та еколого-господарські аспекти досліджень давньоруського селища Автуниці // Археометрія та охорона історико-культурної спадщини. — 1997. — № 1 / Співавт.: А.П. Томашевський.

165. Поселення X—XIII ст. біля с. Автуниці // Південноруське село IX—XIII ст. (нові пам'ятки матеріальної культури). — К., 1997 / Співавт.: Р.С. Орлов, В.П. Коваленко та ін.

166. Стародавня доба // Історія України. — К., 1997.

167. Створено Український національний комітет МУСА // Археологія. — 1997. — № 3.

168. Степень этнической интеграции восточных славян в древнерусское время // Истоки русской культуры. — М., 1997.

169. Хазары. — Николаев: Возможности Киммерии, 1997.

170. Хозарія і східні слов'яни // Новые страницы истории Южной Украины. — Николаев, 1997.

1998

171. Вивчення «української» частини середньовічного торгового шляху Київ — Регенсбург // АБУ 1997—1998 рр. — К., 1998 / Співавт.: Б.А. Звіздецький.

172. Давньоруське поселення Автуниці // АБУ 1997—1998 рр. — К., 1998 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

173. До вивчення старожитностей Софійської Борщагівки // АБУ 1997—1998 рр. — К., 1998 /

Співавт.: І.А. Готун, Р.М. Осадчий, А.В. Петраускас, О.В. Філюк.

174. К 60-летию Петра Петровича Толочко // Российская археология. — 1998. — № 1 / Співавт.: А.В. Чернецов.

175. Материалы дружинных захоронений о роли военной элиты в формировании городских центров Киевской Руси // Проблемы і задачі воєнної історії в сучасних умовах. — К., 1998.

176. Матеріали Журавнівського комплексу в контексті дослідження проблеми давньоруського міста // Історія Русі-України (Історико-археологічний збірник). — К., 1998.

177. Нова робота з українознавства // Нова політика. — 1998. — № 1.

178. Петру Петровичу Толочку — 60 // Археометрія та охорона історико-культурної спадщини. — 1998. — № 2 / Співавт.: В.П. Дудкін.

179. Середньовічні кочівники в Північному Причорномор'ї (від мадярів до монголо-татар) // Південна Україна: проблеми історичних досліджень. — Ч. 1. — Миколаїв, 1998.

180. Яблунівські кургани: хронологія та етнічна приналежність населення // Археологія. — 1998. — № 2 / Співавт.: П.М. Покас.

1999

181. Археологічні дослідження Батурина в 1995—1997 рр. // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні. — К., 1999. — Вип. 8 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

182. Булгар и Киев в системе торговли между городами Восточной Европы // Международные связи, торговые пути и города Среднего Поволжья IX—XII веков. — Казань, 1999.

183. Гуманістичні погляди С.Ф. і М.С. Грушевських // Інтелігенція — гуманна об'єднувальна сила сучасного суспільства. — К., 1999.

184. Карпати у X—XIV століттях // Етногенез та етнічна історія населення Українських Карпат. — Львів, 1999. — Т. I.

185. «Поляне яже ныне зовомая Русь» // Етнокультурні процеси в Південно-Східній Європі в I тисячолітті н. е. — Київ; Львів, 1999.

186. Протистояння Русі Полю (за матеріалами межиріччя Сули і Сіверського Дінця) // АЛЛУ. — 1999. — № 1.

187. Роботи 1998 р. на селищі Коровель біля Шестовицького городища // АБУ 1998—1999 рр. — К., 1999 / Співавт.: І.А. Готун.

188. Роботи Шестовицької експедиції 1998 р. // АБУ 1998—1999 рр. — К., 1999 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

189. Росіяни і українці: початкові етапи формування народів // Кіровоградщина на зламі тисячоліть: стан, проблеми, перспективи. — Кіровоград, 1999.

190. Русь на Дніпре // Родина. — 1999. — № 8.

191. Соціальні відносини на селі в давньоруські часи // Археологія. — 1999. — № 2.

192. Чому Русь прийняла християнство // Людина і світ. — 1999. — № 1.

2000

193. Десятий сезон досліджень давньоруського селища Автуниці // АДУ 1994—1996 років. — Київ: Прайм, 2000 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко.

194. Дослідження поселення Автуниці в 1994 році // АДУ 1994—1996 років. — Київ: Прайм, 2000 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко, А.В. Петраускас, Л.В. Шевцова.

195. Етнічний розвиток у IX—XI ст. // Етнічна історія давньої України. — К., 2000. — Розділ IV. — Глава 3.

196. Етнічний склад населення південноруських земель // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. VI. — Глава 4.

197. Етнічні процеси в епоху феодальної роздробленості Київської Русі XII—XIII ст. // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. VI. — Глава 3.

198. Етнічні процеси в IX—XI ст. // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. VI. — Глава 2.

199. Етнічні процеси на землях Північного Причорномор'я та Криму (IX—XIII ст.) // Етнічна історія давньої України. — К., 2000. — Розділ IV. — Глава 5.

200. Замки Київської Русі як соціальний тип поселень // Україна в Центрально-Східній Європі: студії з історії XI—XVIII ст. — К., 2000.

201. Київська Русь і німецькі землі в IX—XIII ст. // Діалог. — 2000. — № 1.

202. Князювання Володимира Святославича // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. I. — Глава 3.

203. Об'єднання східнослов'янських земель у єдиній державній системі // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. I. — Глава 1.

204. Проблема древнерусской этнической общности // Восточноевропейский археологический журнал. — 2000. — март—апрель / Співавт.: Л.І. Іванченко.

205. Роботи Дніпровської давньоруської експедиції в 1995 році // АДУ 1994—1996 років. — Київ: Прайм, 2000 / Співавт.: І.А. Готун, В.П. Коваленко, А.В. Петраускас, Л.В. Шевцова.

206. Роль військової еліти у формуванні міських центрів Київської Русі за матеріалами поховань // Realites Byzantines. — 2000. — 7 / (французькою мовою).

207. Русь і кочовий світ степів // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. VII. — Глава 4.

208. Русь наприкінці IX — в другій половині X ст. // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. I. — Глава 2.

209. Середнє Подністров'я у давньоруський час // Давня і середньовічна історія України. — Кам'янець-Подільський, 2000.

210. Стародавня доба // Історія України: нове бачення. — К., 2000.

211. Східні слов'яни напередодні утворення Київської Русі // Етнічна історія давньої України. — К., 2000. — Розділ IV. — Глава 2.

212. Східнослов'янське суспільство напередодні утворення Київської Русі // Давня історія України. — Т. 3: Слов'яно-Руська доба. — К.: ІА НАН України, 2000. — Ч. 2. — Розд. VI. — Глава 1.

213. *Рец.*: Писаренко Ю. Велес-Волос у язичницькому світі Давньої Русі. — К.: Манускрипт, 1997. — 239 с. // Археологія. — 2000. — № 3 / Співавт.: І.С. Винокур.

2001

214. Автуничі // Енциклопедія історії України. Робочий зошит. — К., 2001.

215. Автуничі // Енциклопедія сучасної України. — К., 2001. — Т. 1.

216. Амулет // Енциклопедія сучасної України. — К., 2001. — Т. 1.

217. Булгар—Києв—Регенсбург: одна из нитей Великого Шелкового пути в средние века // Древний мир. — 2001. — № 2.

218. Викинги на юге Русі // Древний мир. — 2001. — № 1.

219. Дві імперії — два етноси // УІЖ. — 2001. — № 3.

220. Етнічні процеси на Русі в часи ранньофеодальної монархії // Магістеріум. — К., 2001. — Вип. VI.

221. Замки Київської Русі // Історія України. — 2001. — № 4.

222. Київська Русь і німецькі землі у IX—XIII ст. // Історія України. — 2001. — № 18.

223. Київська Русь: етапи формування державної території // Археологія. — 2001. — № 1.

224. Мандрівка «старих мадяр» на «нову батьківщину» (пошуки варіантів шляху) // Magyarorszag ts a Kijevi Ruszi. — Ungvar, 2001 / (англійською мовою).

225. На кожне історичне явище впливають кілька факторів // Сучасна політична ситуація в Україні: між Сходом і Заходом. — К., 2001.

226. Релігія і церква // Історія української культури. — К., 2001. — Т. I.

2002

227. Анна Київська, королева Франції // Діалог. — 2002. — № 2.

228. Етнополітичні процеси слов'ян Східної Європи на етапі державотворення // Україна в Центральній-Східній Європі. — К., 2002. — Вип. 2.

229. З мифів народів світу: про час появи східнослов'янських націй // Ruthenica. — 2002. — Т. I.

230. И так разошелся славянский народ // Родина. — 2002. — № 11—12 / Співавт.: Л.І. Іванченко.

231. Кумран в истории христианства // Древний мир. — 2002. — № 3.

232. Погосты в Киевской Руси // Русь в IX—XIV веках: взаимодействие Севера и Юга. Тезисы докл. научн. конф. — М., 2002.

233. Поляни-руси та інші літописні племена півдня Східної Європи // А се его сребро. — К., 2002.

234. Поляни і древліани: бінарна опозиція // Михайло Брайчевський. Вчений і особистість. — К., 2002 / Співавт.: Л.І. Іванченко.

235. Протоміста Київської Русі (на прикладі Дніпровського Лівобережжя) // Наукові записки. — Т. 20. — Істор. науки. Частина 2. — К., 2002.

236. Середньовічна світська еліта Русі й України // Вячеслав Липинський в історії України (До 120-річчя з дня народження). — К., 2002.

237. Стародавня доба // Історія України. Видання 3-тє. — К., 2002.

238. Християнство в середньовічному Києві // Діалог. — 2002. — № 3.

2003

239. Автуничі // Енциклопедія історії України. — К., 2003. — Т. I.

240. Археологические исследования Шестовицкого комплекса в 1998—2002 гг. // Дружинні старожитності Центрально-Східної Європи VIII—X ст. — Чернівці: Сіверянська думка, 2003 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

241. Баян // Енциклопедія історії України. — К., 2003. — Т. I.

242. Василів // Енциклопедія історії України. — К., 2003. — Т. I.

243. Висновки // Село Київської Русі (за матеріалами південноруських земель). — К.: Шлях, 2003.

244. Вступ // Село Київської Русі (за матеріалами південноруських земель). — К.: Шлях, 2003.

245. Дослідження сільських пам'яток епохи Київської Русі в Україні // УІЖ. — 2003. — № 3.

246. Культура «мовчазної більшості» епохи Київської Русі // Україна в Центрально-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.). — К., 2003. — Вип. 3.

247. Погости в системі давньоруських населених пунктів // Археологічні студії. — Київ; Чернівці: Прут, 2003. — Вип. 2.

248. Полесское село в системе внутрисоциальных и межгосударственных связей (на примере исследования Автуничского комплекса) // Межславянские связи и взаимодействия в Восточной Европе: история, проблемы, перспективы. — Брянск, 2003 / Співавт.: І.А. Готун.

249. Сакральні комплекси Переяславської землі // Наукові записки з української історії: Збірник наукових статей. — Вип. 14. — Переяслав-Хмельницький, 2003.

250. Світогляд сільського люду в давньоруській часи // Киевская Русь и Польша в средние века (X—XIII вв.). — Варшава, 2003.

251. «Слово о полку Игоревім» і світогляд русів XII ст. // Магістеріум. — 2003. — Вип. 11 / Співавт.: С.В. Кулаков.

252. Суспільні відносини й світогляд сільського люду // Село Київської Русі (за матеріалами південноруських земель). — К.: Шлях, 2003.

2004

253. Батурич — невідомий город Южної Русі // Славянський мир Полесья в древности и средневековье. — Гомель, 2004 / Співавт.: В.П. Коваленко, В.І. Мезенцев, Ю.М. Ситий.

254. Давні та середньовічні цивілізації в Україні // Сучасна цивілізація: гуманітарний аспект. — К., 2004.

255. Давньоруське селище Автуничі в системі економічних зв'язків з Кримом та Північним Причорномор'ям // Причорноморье, Крым, Русь в истории и культуре. Матеріали II Судацької міжнародної науч. конференції. — Киев; Судак: Академперіодика, 2004. — Часть III / Співавт.: І.А. Готун, А.В. Петраускас.

256. Дитинець // Енциклопедія історії України. — К., 2004. — Т. 2.

257. Дорогобуж // Енциклопедія історії України. — К., 2004. — Т. 2.

258. Дослідження в Шестовиці в 2001—2002 рр. // АБУ 2002—2003 рр. — К.: Шлях, 2004. — Вип. 6 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

259. Дружинники — козаки — лицарі // Археологія. — 2004. — № 1.

260. Київ та Іскоростень в контексті полянодревлянського протистояння // Стародавній Іскоростень і слов'янські гради. Зб. наук. праць. — К.: Корвін Пресс, 2004.

261. Київська Русь: держава, культура, народність // Наукові записки. Історичні науки. — Т. 27. — К., 2004.

262. Население Хазарского каганата в Юго-Восточном Крыму. // Сугдейский сборник. — Киев; Судак, 2004.

263. Охоронні археологічні дослідження в Чернігові в 2003 р. // АБУ 2002—2003 рр. — К.: Шлях, 2004. — Вип. 6 / Співавт.: А.Л. Казаков, С.О. Сорокін, О.Є. Черненко.

264. Південноруські храми (розміщення, розміри, хронологія) // УІЖ. — 2004 — № 3.

265. Про відмінності давньоруської Півночі від Півдня // Україна в Центрально-Східній Європі. — К., 2004. — Вип. 4.

266. Русские и украинцы — время формирования народов // Диалог. — 2004. — № 4.

267. Средневековый путь Булгар — Киев — Регенсбург // Евразия. Этнокультурное взаимодействие и исторические судьбы. — М., 2004.

268. Судацький хрест XIII ст. // Причорноморье, Крым, Русь в истории и культуре. Мате-

риалы II Судацької міжнародної науч. конференції. — Киев; Судак, 2004. — Часть II / Співавт.: Л.І. Іванченко.

269. Східні слов'яни на етапі державотворення // Наукові записки з української історії: Збірник наукових статей. — Переяслав-Хмельницький, 2004. — Вип. 16.

270. Українські козаки і західноєвропейські лицарі (порівняльна характеристика) // «Істину встановлює суд історії». Збірник на пошану П.Ф. Шевченка. — Т. 2. Наукові студії. — К., 2004.

271. Ще раз про функції Райковецького городища // Літописний Губин в контексті історії Болохівської землі XII—XIII ст. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої 800-річчю Губина. — Київ; Кам'янець-Подільський; Старокостянтинів: «ПП Мельник А.А.», 2004.

272. Рец.: «Центральна Україна за доби класичного середньовіччя: студії з історії XIV ст.» (НАН України, Інститут історії України. Наук. ред. Ф.М. Шабульдо. Упорядн. О.Д. Брайтченко. — К., 2003. — 140 с.) // Археологія. — 2004. — № 3.

2005

273. Археологічні дослідження Батурина в 2003—2004 рр. // АДУ 2003—2004 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 7. — Київ; Запоріжжя: Дике Поле, 2005 / Співавт.: В.П. Коваленко, В.І. Мезенцев, Ю.М. Ситий.

274. Вал // Енциклопедія сучасної України. — К., 2005. — Т. 4.

275. Василів // Енциклопедія сучасної України. — К., 2005. — Т. 4.

276. Дослідження в Шестовиці 2003—2004 рр. // АДУ 2003—2004 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 7 — Київ; Запоріжжя: Дике Поле, 2005 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

277. Дружинні «гарнізони» Київської Русі // Нариси з воєнної історії Давньої України. — К., 2005.

278. Звенигород // Енциклопедія історії України. — К.: Наук. думка, 2005. — Т. 3.

279. Зелений Гай // Енциклопедія історії України. — К.: Наук. думка, 2005. — Т. 3.

280. Київська Русь // Археологія України: курс лекцій. — К.: Либідь, 2005.

281. Місце князівської військової дружини в державній системі Київської Русі // Воєнна історія. — 2005. — № 5—6.

282. Південний вектор зв'язків — один із показників неординарності селища Автуничі // Сугдейський збірник. — Киев; Судак, 2005. — Вып. II. / Співавт.: І.А. Готун, А.В. Петраускас.

283. Південні межі Галицького князівства в контексті вивчення південноруського прикордоння // Україна в Центрально-Східній Європі. — К., 2005. — Вип. 5.

284. Село давньоруського півдня: результати і перспективи досліджень // Наукові записки з української історії. Збірник наукових статей

присвячений пам'яті В.В. Седова. — Вип. 16. — Переяслав-Хмельницький, 2005.

285. Цивілізаційна історія України. — К., 2005 / Співавт.: М. Є. Горелов, О.О. Рафальський.

2006

286. Археологічні дослідження Батурина в 2005 р. // АДУ 2004—2005 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 8 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2006 / Співавт.: В.П. Коваленко, В.І. Мезенцев, Ю.М. Ситий.

287. Археологія епохи Київської Русі на зламі століть // Археологія у Києво-Могилянській Академії. — К., 2006.

288. Викинг из Шестовицы // Родина. — 2006. — № 10 / Співавт.: В.П. Коваленко.

289. Дослідження Шестовиці в 2005 р. // АДУ 2004—2005 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 8 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2006 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

290. «Етнічний казан» на Десні (до інтерпретації Шестовицького археологічного комплексу) // Слов'янські обрії. Міждисциплінарний збірник наукових праць. — Вип. 1. — К., 2006 / Співавт.: В.П. Коваленко.

291. Захисники — володарі «Руської землі» // Слов'янські обрії. Міждисциплінарний збірник наукових праць. — Вип. 1. — К., 2006.

292. Місце Київської Русі в середньовічному європейському світі // Русь на перехресті світів (міжнародні впливи на формування Давньоруської держави). IX—X ст. — Чернігів, 2006.

293. Об одной группе протогородов Днепровского Левобережья // Русский сборник. — Брянск, 2006.

294. Охоронні археологічні дослідження в м. Чернігові у 2004 р. // АДУ 2004—2005 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 8 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2006 / Співавт.: А.Л. Казаков, С.О. Сорокін, О.Є. Черненко.

295. Охоронні археологічні дослідження в м. Чернігові у 2005 р. // АДУ 2004—2005 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 8 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2006 / Співавт.: А.Л. Казаков, С.О. Сорокін, О.Є. Черненко.

296. Рівні етнічної самосвідомості давньоруського населення // УІЖ. — 2006. — № 2.

297. Роль еліт Київської та Козацької держав у тогочасних історичних процесах // Еліти і цивілізаційні процеси формування націй. — К.: ТОВ «УПВК ЕксОб», 2006. — Т. 1.

298. Село і селянство в добу раннього середньовіччя // Історія українського селянства. — К.: Наук. думка, 2006. — Т. 1.

299. Синьоводська битва 1362 р. в контексті майбутніх досліджень // Північне Причорномор'я і Крим в добу середньовіччя (XIV—XVI ст.). — Кіровоград, 2006.

300. Українські козаки та їх рицарські аналоги в середньовічній Європі // Історія ук-

раїнського козацтва. Нариси у 2-х томах. — К.: Видавничий дім КМА, 2006. — Т. 1.

301. Центральноруські землі в системі економічних зв'язків Золотої Орди // Північне Причорномор'я і Крим в добу середньовіччя (XIV—XVI ст.). — Кіровоград, 2006. / Співавт.: О.О. Рафальський.

302. Цивілізаційна історія України. Нариси. — К., 2006 / Співавт.: М.Є. Горелов, О.О. Рафальський.

303. Шестовица: «этнический котел» на Десне эпохи формирования Древнерусского государства // Славяно-русское ювелирное дело и его стоки. — СПб.: Нестор—История, 2006 / Співавт.: В.П. Коваленко.

2007

304. Археологічні дослідження на території Чернігова у 2006 р. // АДУ 2005—2007 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 9 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2007 / Співавт.: А.Л. Казаков, С.О. Сорокін, О.Є. Черненко.

305. Від редактора // Покас П.М., Осадчий Є.М., Приймак В.В. Зелений Гай І. — Полтава, 2007.

306. Держава Київська Русь // ORI dei cavalieri delle steppe. Collezioni dai Musei dell'Ukraina. — Milano, 2007 / (італійською мовою).

307. Дослідження 2006 р. в Батурині // АДУ 2005—2007 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 9 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2007 / Співавт.: В.П. Коваленко, В.І. Мезенцев, Ю.М. Ситий.

308. Дослідження в Шестовиці у 2006 р. // АДУ 2005—2007 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 9 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2007 / Співавт.: О.М. Веремейчик, В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

309. Из Царьграда через Моравию // Три Софии. Киев — Новгород — Полоцк. — Родина. — 2007 — № 6.

310. Кельти // Енциклопедія історії України. — К., 2007. — Т. 4.

311. Київська Русь і країни Європи: характерні риси східнослов'янської державності, рівні міжнародних відносин та напрями контактів // УІЖ. — 2007. — № 1.

312. «Кияни», «чернігівці», «галичани» та інші «городяни» в давньоруську добу // Чернігів у середньовічній та ранньомодерній історії Центрально-Східної Європи. — Чернігів, 2007.

313. Нова камерна гробниця з Шестовиці // АДУ 2005—2007 рр.: Збірка наукових праць. — Вип. 9 — Київ; Запоріжжя: ІА НАН України, Дике Поле, 2007 / Співавт.: В.П. Коваленко, Є.М. Осадчий, Ю.М. Ситий.

314. Південна «Руська земля». — К.: Корвін Пресс, 2007.

315. «Руська земля»: перспективи подальших досліджень (до 100-ліття від дня народження А.М. Насонова) // Наукові записки. Серія: Історичні науки. — Вип. 10. — Кіровоград, 2007.

316. Як Русь ставала Україною // Імідж.уа. — 2007. — № 1.

317. Як Русь ставала Україною // Terra cossacorum: студії з давньої і нової історії України. — К., 2007.

2008

318. Галицько-Волинська Русь // Кузык Б.Н., Яковец Ю.В. Цивілізації: теорія, історія, діалог, майбутнє. — Том IV.: Истоки и вершины восточнославянской цивилизации. — М., 2008.

319. Де ж був центр держави русів? // УІЖ. — 2008. — № 3.

320. Дорогобуж // Енциклопедія сучасної України. — К., 2008. — Т. 4.

321. Дослідження Шестовицького подолу // Стародавній Іскоростень і слов'янські гради. Зб. наук. праць. — Коростень: МПП «Тріада С», 2008. — Т. I / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий, В.М. Скороход.

322. Землі України і Монголії в середньовічну епоху: торгівельний аспект проблеми // Україна — Монголія: 800 років у контексті історії. — К., 2008.

323. Історично-географічна ситуація на українських землях у XVII ст. з погляду Самійла Величка // Наукові записки. Серія: Історичні науки. — Вип. 11. — Кіровоград, 2008.

324. Первоистоки. Государство Рюриковичей // История Украины. — М.: Олма Медиа групп, 2008.

325. Православ'я і давньоруська народність: до проблеми етнічної ідентифікації східних слов'ян // Слов'янські обрії. Міждисциплінарний збірник наукових праць. — Вип. 2. — К., 2008.

326. Православ'я і слов'янство: до проблеми етнічної ідентифікації // XIV Міжнароден славістички конгрес. Збірник на резимеа. — Скопје, 2008. — Т. II.

327. «Русь» — «путешествие» названія в постмонгольський період // Украина и украинцы: образы, представления, стереотипы. Русские и украинцы во взаимном общении и восприятии. — М., 2008.

328. «Русь», «Мала Русь», «Україна» в міжнародних документах за Літописом Самійла Величка // Дѣнеслово: Збірка праць на пошану дійсного члена Національної академії наук України П.П. Толочка з нагоди його 70-річчя. — К.: Корвінпрес, 2008.

329. «Русь», «Мала Русь», «Україна» на сторінках літописів Самовидця та Грабянки // «Слово о польку Игореве» та його епоха. — Київ; Суми; Путивль, 2008.

330. «Список руських міст далеких і близьких» в контексті східноєвропейської історичної ситуації в післямонгольську добу // Стародавній Іскоростень і слов'янські гради. Зб. наук. праць. — Коростень: МПП «Тріада С», 2008. — Т. II.

331. Страна «Русь» // Кузык Б.Н., Яковец Ю.В. Цивілізації: теорія, історія, діалог, бу-

дущее. — Том IV.: Истоки и вершины восточнославянской цивилизации. — М., 2008.

332. «Тесть всієї Європи» // Імідж.уа. — 2008. — № 2.

333. Тмутараканський «слід» у Пороссі // Сугдейский сборник. — Киев; Судак, 2008. — Вып. III / Співавт.: Л.І. Іванченко.

334. Цвинтар Воскресенської замкової церкви в Батурині // Батуринська старовина. — К., 2008 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

335. Южная «Русская земля». — Киев; Сумы: МакДен, 2008.

2009

336. Держава і цивілізація в історії України. — К.: ЕКО-ПРОДАКШН, 2009 / Співавт.: М.Є. Горелов, О.О. Рафальський.

337. Дослідження в Шестовиці у 2007 р. // АДУ 2006—2007. — К., 2009 / Співавт.: В.П. Коваленко, Ю.М. Ситий.

338. Київська Русь в системі взаємовідносин середньовічних європейських держав // Україна в Європі: пошуки спільного майбутнього. — К.:Фенікс, 2009.

339. Київська Русь: православ'я і народність // Наукові записки. Історичні науки. — Вип. 12. — Кіровоград, 2009.

340. Липове // Енциклопедія історії України. — К.: Наук. думка, 2009. — Т. 6.

341. Начало христианства на Руси: «македонский след» // Українсько-македонський науковий збірник. — Вип. 4. — К., 2009.

342. «Русь», «Мала Русь», «Україна» в післямонгольські та козацькі часи. — К.: Наук. думка, 2009.

343. «Руська» термінологія в Київському та Галицько-Волинському літописних зводах // Археологія. — 2009. — № 1.

344. Регион Днестра и Дуная в конце I — начале II тысячелетий нашей эры: взгляд со стороны Киевской Руси // Studia Antiqua et Medievalia. — Iasi, 2009.

345. Україна: хронологія розвитку. Том 2. — К.: КРІОН, 2009 / Співавт.: П.П. Толочко, Г.Ю. Івакін та ін.

346. Шеф-редактор «Діалогу» // Історична і політична наука та суспільна практика в Україні. — К., 2009 / Співавт.: М.Є. Горелов.

2010

347. Етнічні процеси в автохтонному середовищі на етапі ранньомодерної та модерної історії України // УІЖ. — 2010. — № 1.

348. Волга — Днепр — Дунай: средневековый путь Булгар — Киев — Регенсбург // Краеугольный камень. Археология, история, искусство, Культура России и сопредельных стран / Под. ред. Е.Н. Носова, С.В. Белецко-го. — Т. 1. — М., 2010.